

Dopady akce Děkujeme , odcházíme na zdravotnické záchranné služby.

Zdravotnické záchranné služby jsou ohroženy hromadným odchodem lékařů z nemocnic stejně významně jako nemocnice, neboť jejich fungování bude narušeno řadou negativně působících faktorů, které značně ohrozí jejich hlavní funkci, kterou je poskytování neodkladné přednemocniční péče. Ta vyžaduje trvale akceschopnou záchrannou službu, schopnou v nejkratším možném čase dojet k pacientovi ohroženému na životě či zdraví a po jeho stabilizaci jej dopravit do nejbližšího zdravotnického zařízení, které je schopno jej definitivně ošetřit. Dojde –li k významnému posunu této činnosti směrem k mezinemocničním transportům nebo neadekvátně časově dlouhým primárním výjezdům, bude právě tato základní úloha ZZS hrubě narušena.

Odchod lékařů ze zdravotnických zařízení znamená omezení provozu nebo úplné uzavření některých klíčových oddělení v oblastních nemocnicích. Dojde –li k uzavření těchto oddělení nebo významnému omezení jejich provozu, dojde nutně k vynucené centralizaci řady léčebných úkonů (krajské a fakultní nemocnice budou muset suplovat výpadky na periferii nebo jedna druhou). Z nutnosti ošetřit akutní pacienty v krajské nebo fakultní nemocnici vyplývá pro zdravotnické záchranné služby významný nárůst sekundárních transportů z periferie do centra, ale i naopak, aby se uvolnily lůžkové kapacity. Tyto transporty trvají v řádech hodin a již nyní jich každá ZZS provádí několik tisíc za rok. Další nárůst by znamenal využití dalších posádek k této činnosti a tyto by pak chyběly pro primární výjezd. Bylo by nutno výjezdy řadit dle naléhavosti, hledat cílové zdravotnické zařízení apod. Záložních vozidel a posádek je samozřejmě též omezený počet a posádky by musely být tvořeny z nelékařského personálu na účet přesčasové práce, což lze vzhledem k zákoníku práce ale i fyzickým možnostem personálu též pouze v časově relativně krátkém období.

Pokud by se stav měl stát dlouhodobým nebo trvalým, bylo by nutno trvale posílit počty posádek, tyto proškolení, vybavit přístrojovou technikou a adekvátně doplnit vozový park. Důsledkem je samozřejmě skokový nárůst nákladů v řádech milionů, který by však nemohl být kompenzován pouze finančními prostředky krajů, jejichž rozpočty jsou napjaté a v řadě krajů dochází v důsledku rozpočtových škrtnutí v letošním roce k redukci příspěvku na ZZS, ale muselo by dojít k významnému nárůstu úhrad od zdravotních pojišťoven, případně by musel v této fázi vstoupit do financování ZZS stát. I kdyby se našly finanční prostředky, nebyla by situace nijak jednoduchá, neboť např. dodávka nového sanitního vozidla trvá minimálně 4-5 měsíců a posádka RZP nemůže být vytvořena z nově přijatého personálu.

V případě, že by lékaři odcházející z nemocnic přestali sloužit jako externí pracovníci na záchranné službě, znamenalo by to pro řadu krajů zhroucení lékařské přednemocniční péče, neboť tito lékaři zajišťují minimálně polovinu služeb v mimopracovní době. Pokud by se k exodu nemocničních lékařů přidali lékaři ZZS, kteří jsou honorováni stejně jako oni, znamenalo by to totální kolaps stávajícího systému a náhlý vynucený přechod záchranných služeb na paramedický systém, na který není připraven ani zdravotní systém, ani systém zdravotního pojištění, legislativa, politická reprezentace, veřejnost, ale ani samotné záchranné služby.

Zatím byly zmíněny pouze dopady personální, finanční a organizační. Nelze však pominout ani dopady právní, neboť dlouhotrvající převozy pacientů s ohroženými vitálními funkcemi, rodiček s nepostupujícími komplikovanými porody, transporty ohrožených novorozenců apod. mimo kraj nebo do přelčených fakultních nemocnic a prodloužené dojezdové časy při primárním výjezdu by sebou přinesly jistě řadu závažných v nejhorším život ohrožujících komplikací a následně jejich právních řešení a dozvuků.

Jsem přesvědčen, že dohoda mezi Ministerstvem zdravotnictví a lékaři je pro zachování přednemocniční neodkladné péče a systému zdravotnické záchranné služby v ČR naprosto klíčovou a musí být uzavřena v co nejkratším časovém horizontu.

MUDr.Marek Slabý

Předseda Asociace zdravotnických záchranných služeb ČR

